

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
Nr NK-I.4131.189.2015.TDom

z dnia 22 grudnia 2015 r.

Rada Powiatu Słubickiego

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Rady Powiatu Słubickiego Nr XVI/64/15 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu słubickiego w 2016 roku.

Uzasadnienie

Rada Powiatu Słubickiego 24 listopada 2015 r. podjęła uchwałę Nr XVI/64/15 w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu słubickiego w 2016 roku.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru 26 listopada 2015 r.

Po dokonaniu analizy prawnej tego aktu, organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 86 ust. 1, art. 94 ust. 1, 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U.2008.45.271 j.t.).

Badaną uchwałą Rada Powiatu Słubickiego ustaliła, rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych w Słubicach w dni robocze w godzinach od 22.00 do 24.00 oraz w godzinach 24.00 do 8.00 pod dostępnym numerem telefonu (§ 2 ust. 1), a w porze nocnej w soboty od 22.00 do 24.00, w niedziele i święta w godzinach 22.00 - 24.00 oraz w godzinach 24.00 - 8.00, przy czym osobisty dyżur farmaceuty obejmuje dyżur w godzinach od 22.00 do 24.00 (§ 2 ust. 2).

Ponadto w § 2 ust. 3 postanowiła, że dyżur w dni robocze, soboty, niedziele i święta po godzinie 24.00 pełniony jest przez wyznaczonego przez kierownika apteki farmaceutę pod dostępnym numerem telefonu, który zarówno apteka pełniąca dyżur, jak i pozostałe apteki na terenie gminy Słubice są zobowiązane umieścić w widocznym miejscu, tj. w witrynie apteki. Ponadto farmaceuta zobowiązany jest niezwłocznie od otrzymania telefonu stawić się w aptecę w celu wydania niezbędnego leku.

Podstawę prawną badanej uchwały stanowi art. 94 ust. 2 ustawy Prawo farmaceutyczne zgodnie z którym rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego. Istotny jest ustęp 1 tego artykułu w którym ustawodawca wskazał dodatkowo, że określany przez radę powiatu rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy. Ustawodawca rozróżnia rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych w zwykłych warunkach oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. W pierwszym przypadku racjonalne uzasadnienie znajduje kryterium rzeczywistych potrzeb ludności, które trzeba uwzględnić przy ustalaniu godzin pracy aptek, dążąc do optymalnego zaspokojenia oczekiwań społeczności lokalnej. Inaczej rzecz się przedstawia, gdy chodzi o rozkład godzin pracy aptek wskazany w drugiej części zdania zawartego w art. 94 ust. 1 ustawy tj. w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy. W tych godzinach pierwszorzędym kryterium przy rozkładzie godzin pracy aptek ogólnodostępnych staje się, według ustawy, zapewnienie dostępności świadczeń aptecznych w warunkach, w których nie sposób zbadać zapotrzebowania na usługi nocne czy świąteczne, skoro nie można przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się nagłej choroby czy zaistnienia innego zdarzenia zagrażającego zdrowiu lub życiu człowieka.

Mając na względzie powyższą regulację prawną, istotne jest zatem takie rozłożenie obowiązku pełnienia przez apteki ogólnodostępne dyżurów nocnych, świątecznych oraz w inne dni wolne od pracy,

by przede wszystkim lokalna społeczność powiatu miała stworzone możliwości, jak najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje normalny, powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku.

Z punktu widzenia dostępności do świadczeń aptecznych znaczenie ma przede wszystkim szybka ich osiągalność dla zainteresowanych o każdej porze dnia. W ocenie organu nadzoru świadczenie usług aptekarskich w niedzielę i święta tylko pod numerem telefonu umieszczonym w witrynie apteki jest niewystarczające. Taka organizacja usług aptekarskich dyskwalifikuje bowiem osoby bez dostęp do usług telekomunikacyjnych, oraz wydłuża oczekiwanie na te usługi. Badana uchwała nie zapewnia zatem dostępność świadczeń w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy.

Przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych nie należy pomijać art. 86 ustawy Prawo farmaceutyczne zgodnie z którym rolą aptek jest świadczenie pełnego zakresu usług farmaceutycznych wymienionych w tym przepisie. Tak więc powinność aptek również w porze nocnej nie ogranicza się jedynie do wydawania leków na receptę, czy też bezpośrednio ratujących życie. Wobec tej regulacji, w ocenie organu nadzoru istotnie narusza prawo także §2 ust. 3 badanej uchwały w zakresie w jakim zobowiązuje farmaceutę do stawienia się w aptecę w celu wydania jedynie "niezbędnego" leku.

Ponadto w ocenie organu nadzoru, wprowadzając § 3 uchwały Rada Powiatu przekroczyła zakres udzielonego jej w art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego upoważnienia, w świetle którego rada powiatu władna jest określić w uchwale jedynie rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie. W zakresie tak przyznanego upoważnienia nie mieści się kompetencja do zobowiązania kierowników aptek do wystawiania w witrynach aptek numeru telefonu apteki dyżurującej.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak wyżej.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek